

Kitaabka Yoo'eel iyo Kaniisadda La'odikiya ee Todobaadka-maalinleyaasha Adventistka ah - Lambar Toddoba iyo Soddon

Jeff Pippenger
2026-01-29

Lambarka Toddoba iyo Soddonaad

Riyadii William Miller, “buuqii” bilowga ka dhacay, markay dadku bilaabeen inay dhibaan dahab-yaxyaxa, waxaa ka horreeyey in Miller soo ururiyey dahab-yaxyaxyadii oo uu ku baaqay, “kaalaya oo eega.” Masiixu, isaga oo ah ninkii burushka boodhka watay, wuxuu adeegsadaa xaaqinka si uu qashinka uga xaaqo, dahab-yaxyaxyadana ugu ururiyo sanduuq aad uga weyn, dabadeedna wuxuu Miller ugu yeedhay, “kaalay oo eeg.” Markuu Masiixu bilaabo shaqadiisa xaaqinka, qolku waa madhan yahay, waayo Miller wuxuu qoray in “albaab baa furmay, nin baa qolka soo galay, markaas dadkii oo dhammu way ka wada baxeen; isaga oo burush boodh gacanta ku hayana, daaqadihii ayuu furay, wuxuuna bilaabay inuu wasakhda iyo qashinka qolka ka xaaqo.”

Ninkii burushka boodhka sita wuxuu qolka galaa marka dadkii oo dhammu ka baxeen. Sannadkii 2023, ninkii burushka boodhka sita wuxuu galay qolka madhan, waayo dhaqdhaqaaqii boqol iyo afartan iyo afarta kun waa la burburiyey oo la kala firdhiyey. Runihii ay metelayeen Miisaskii Xabaquuq ee 2012 waxaa lagu aasay qashin, qolkiina wuu madhnaa. Ninka burushka boodhka sita waa Kan yimid Yooxanaa Baabtiisaha ka dib, kaas oo Yooxanaa sheegay inuu leeyahay haadiye, iyo inuu haadiyahaas ugu adeegsan doono inuu sagxaddiisa si buuxda u safeeyo.

Anigu runtii waxaan idinku baabtiisaa biyo xagga toobadda; laakiin kan iga daba imanaya ayaa iga xoog badan, kan aanan istaahilin inaan kabiihiisa qaado; isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo dab; kan fargeetadiisu gacantiisa ku jirto, oo si buuxda u nadiifin doona meeshiisa hadhuudhka lagu tumo, sarriiggiisana wuxuu ku ururin doonaa bakhaarka; laakiin buunshaha wuxuu ku gubi doonaa dab aan la demin karin. Markaasaa Ciise Galili ka yimid oo Urdun ugu yimid Yooxanaa, inuu isaga ka baabtiismo. Matayos 3:11–13.

Galili waa astaan muujinaysa meel isbeddel weyn laga gaadho, meesha Webiga Urdun ee Ciise u yimid in lagu baabtiisana waxaa la yidhaahdaa Bethabara, macnaheeduna waa “meesha doonta laga gudbo,” waxayna calaamad u tahay goobtii reer binu Israa’iil hore ay uga gudbeen oo ay ku galeen Dhulkii Ballanqaadka. Markii Ciise la baabtiisay, dabadeed wuxuu noqday Ciise Masiix. Galili, Urdun, Bethabara, iyo Ciise oo noqday Masiixa dhammaantood waxay xoogga saarayaan isbeddel maamul-waqtiyeed, taas oo sidoo kale ah waxa albaabku metelo, gaar ahaan kuwa Filadelfiyaanka ah oo la siiyey furaha albaabka furma oo xirma.

Oo malaa’igta kiniisadda Filadelfiya u qor; Waxyaalahan waxaa leeyahay kan quduuska ah, kan runta ah, kan haysta furihii Daa’uud, kan fura oo ninna ma xidho; oo xira oo ninna ma furo; Anigu waxaan garanayaa shuqulladaada: bal eeg, waxaan hortaada dhigay albaab furan, oo ninna ma xidhi karo; waayo, waxaad leedahay xoog yar, oo eraygaygii waad xajisatay,

magacaygana ma aad inkirin. Muujintii 3:7, 8.

Markii Masiixu “furay” “albaabka” oo “soo galay qolka,” qolku wuxuu ahaa “qolkiisa,” waayo, si buuxda ayuu u nadiifiyaa “sagxaddiisa.” Haddii ay tahay sagxaddiisa, waa qolkiisa.

“Kafarna’um Ciise wuxuu deggenaa xilliyada u dhexeeya safarradiisii uu hore iyo dibba u mari jiray, waxaana ay noqotay mid loo yaqaanay ‘magaaladiisii.’ Waxay ku tiillay xeebaha Badda Galili, oo u dhow xuduudaha bannaanka quruxda badan ee Gennesaret, haddii aanayba si toos ah ugu oollin.” *The Desire of Ages*, 252.

Wuxuu galay qolkiisa si uu u soo ururiyo saraggiisa, oo uu cawska xun u soo ururiyo una gubo. Isbeddelka xilliga qoondeysnaanta ee ay metelayaan Galili, Urdun, Bethabara, baabtiiska, iyo kala-guurka Yooxanaa ilaa Ciise, wuxuu la jaanqaadayaa kala-guurka kaniisadda dagaallamaysa ee La'odikiya una gudbaysa kaniisadda guulaysatay ee Filadelfiya. Wuxuu galay qolkiisa bishii Luulyo ee 2023. Miller indhihiisii wuu xidhay iyada oo lagu jiro mashquulkii Luulyo 18, 2020, oo markii uu indhihiisa furay, qolku dad wuu ka madhnaa; runtu qalad baa lagu aasay, dabadeedna ninkii boodhka xaaqayay ayaa daaqadaha furay oo bilaabay inuu qashinka dibadda u xaaqo.

“Muxuu haandhiisii gacanta ugu jiraa, oo sagxaddiisa aad buu u nadiifin doonaa, sarreenkiisana wuxuu ku soo ururin doonaa bakhaarka.’ Matayos 3:12. Tani waxay ahayd mid ka mid ah waqtiyadii daahirinta. Erayada runta ayaa buunshihii looga kala saarayay sarreenka. Maxaa yeelay waxay aad ugu buuxsameen kibir madhan iyo is-xaqsoorin si ay canaan u aqbalaan, oo ay dunida u jeclaayeen si ay u aqbalaan nolol is-hoosaysiin ah, qaar badan baa Ciise ka jeestay. Qaar badanina weli isla waxaas oo kale ayay samaynaayan. Nafu ayaa maanta la tijaabiyaa sidii xertii loogu tijaabiyey sunagogga Kafarna'um. Marka runta qalbiga lagu gaadhsiiyo, waxay arkaan in noloshoodu aanay waafaqsanayn doonista Ilaah. Waxay arkaan baahida loo qabo isbeddel dhammeystiran oo naftooda ku dhaca; laakiin diyaar uma aha inay qaadaan hawsha is-inkiraadda leh. Sidaas daraaddeed way cadhoodaan marka dembiyadooda la kashifo. Way ka tagaan iyagoo ka xumaaday, sidii xertii Ciise uga tagtay, iyagoo gunuunacaya, ‘Kanu waa hadal adag; bal yaa maqli kara?’” *The Desire of Ages*, 392.

Maalintii ugu dambaysay ee 2023, taas oo taabanaysa maalinta kowaad ee 2024, Libaaxa qabiilka Yahuudah wuxuu bilaabay inuu si tartiib-tartiib ah u furo waxyiiga naftiisa ku saabsan. Iyadoo la waafajinayo habka saddex-tallaabo ee tijaabada ee furfuridda Daanyeel 12, markaas waxaa jiri lahaa saddex imtixaan, oo lagu matalay “la nadiifiyey, la caddeeyey, oo la tijaabiyey.”

Oo wuxuu yidhi, Tag jidkaaga, Daanyeelow; waayo erayadu way xiran yihiin oo la shaabadeeyey ilaa wakhtiga ugu dambaysta. Qaar badan waa la nadiifin doonaa, oo caddaan baa laga dhigi doonaa, oo waa la tijaabin doonaa; laakiinse kuwa sharka leh si shar leh bay u dhaqmi doonaan, oo kuwa sharka leh middoodna ma ay fahmi doonaan; laakiin kuwa caqliga leh way fahmi doonaan. Daanyeel 12:9, 10.

Malaa’igta koowaad wuxuu ka dhigan yahay daahirinta, sida dembiilaha xukunka dembigiisu ku dhacay uu dembiyadiisa ugu saaro allabariga barxadda, halkaas oo dhiigga lagu xaq ka dhigo.

Dhiigga ayaa markaas la geeyaa meesha quduuska ah, halkaas oo habka quduusnimada loo muujiyo sidii in caddaan laga dhigay iyada oo lagu maydhay dhiigga ka yimid barxadda. Halkaas

ayaa xaqnimadu kaga muuqataa kuwa ku guulaysta dhiigga iyo erayga maraggooda.

Markaas dabadeed waa la tijaabiyaa, oo maalmaha ugu dambeeya waxaa la ogaadaa inay toban jeer ka wanaagsan yihiin dhammaan nimankii kale ee xigmadda lahaa ee Baabuloon. Imtixaanka saddexaad waa meesha lagu ammaano Goobta Ugu Quduusan laguna kala saaro iyaga iyo dabaqadda kale ee kuwa xigmadda leh ee qirta. Imtixaankaas saddexaad waa sharciga Axadda, imtixaanka kowaadna waa baaqa malaa'igta kowaad ee ku saabsan in lagu soo noqdo aasaasyada, waayo tallaabada xigta waxaa lagu dhisaa macbudka. Tallaabadaas xigta waa farriinta kala-soocidda ee malaa'igta labaad, taas oo ay ku xigto imtixaanka lagu garto ee malaa'igta saddexaad.

Sanadkii 2023, malaa'igtii kowaad ayaa timid sidii ay u timid 11-kii Agoosto, 1840, markay soo degtay iyadoo sidata farriinta Islaamka ee hoogga labaad. Waxay u soo degtay sidii ay yeelay 9/11, iyadoo sidata farriinta Islaamka ee hoogga saddexaad, iyo baaqa ah in dib loogu noqdo jidadkii hore. Aasaasyadii taariikhda Millerite-ka ayaa la taagay markii farriintii hoogga labaad la dhammaystiray 11-kii Agoosto, 1840. Markaas malaa'igta Muujintii cutubka tobnaad ayaa soo degtay, taas oo sidaas ku astaysay soo degidda malaa'igta Muujintii cutubka siddeed iyo tobnaad iyo imaatinka hoogga saddexaad.

Josiah Litch waa shakhsiga taariikhiga ah ee lala xidhiidhiyo aasaaska la dhigay Agoosto 11, 1840. Magaca "Josiah" macnihiisu waa "aasaaska Ilaah," boqor Yoosiyaaahna taariikhda quduuska ah dhexdeeda wuxuu u taagan yahay dib-u-habayntii Yoosiyaaah, taas oo ay ku jirtay helitaankii habaarkii Muuse, oo ku aasnaa qashinka ku dhex yaallay meesha quduuska ah, sida dahabkii Miller ugu aasanayeen qolka.

Boqor Yoosiyaaah wuxuu ku dhintay Megiddo, taas oo ah Armageddoonkii Muujintii cutubka lix iyo tobnaad. Dib-u-habayntii Yoosiyaaah waxay ahayd dhammaystirka wax sii sheegiddii uu soo bandhigay nebigii caasiga ahaa, markii Yerobcaam ka taagay labadii meelood allabari Beytel iyo Daan. Nebigaas caasiga ahaa wuxuu ku dhintay dameerka iyo libaaxa dhexdooda. Boqor Yoosiyaaah magac ahaan ayaa horay loo sii sheegay, dib-u-habayntiisuna waxay qayb ka ahayd wax sii sheegiddaas, taas oo ku jirtay in boqorka mustaqbalka ee Yoosiyaaah uu dumin doono isla meeshii allabariga ee nebigii caasiga ahaa uu kaga hor yimid boqorkii sharka lahaa ee Yerobcaam.

Yoosiyaaah waxaa loola jeedaa aasaaska Ilaah, oo boqor Yoosiyaaahna wuxuu rumoobiyey wax sii sheegiddii la bixiyey qiyaastii 340 sano ka hor boqornimadiisii. Wuxuu hoggaamiyey soo nooleyn iyo dib-u-habayn oo ugu dambayntii gaadhay meeshii allabariga oo nebigii ka yimid Yahuudah uu kula hor yimid boqor Yerobcaam. Markii uu halkaas gaadhay, Yoosiyaaah wuxuu dumiyey allabarigii, siduu wax sii sheegiddu u tidhi inuu yeeli doono. Labadaas meelood allabari ee Yerobcaam waxay ahaayeen ku-dayashooyin been-abuur ah oo si ula kac ah looga sameeyey macbudka Yerusaleem, ilaa heerkii Yerobcaam dejiyey maalmo iid ah oo been-abuur ah. Markuu sidaas sameeyeyna, wuxuu si fudud u samaynayey wixii Haaruun ku sameeyey dibigii dahabka ahaa. Kacdoonkii Haaruun wuxuu yaallay aasaaska taariikhda quduuska ah ee Israa'iil hore. Wuxuu dhacay xilligii Muuse qaadantayey Sharciga, kaas oo ah aasaaska xukunka Ilaah.

Kacdoonkii Haaruun wuxuu ahaa kacdoon aasaasi ah, waxaana lagu soo celiyey markii Yerobcaam uu aasaasay tobanka qabiil ee woqooyi sidii Israa'iil. Muuse ayaa canaantay Haaruun, Muusena waa alfa, ama aasaaska marka loo eego Masiixa oo ah oomega. Haaruun iyo Muuse waxay matalaan laba dabaqadood oo ku jira kacdoonka aasaasiga ah, dabaqadda saddexaadna waa geesiyaashii la safnaa Muuse—reer Laawi. Boqor Yerobcaam iyo nebigii ka yimid Yahuudah waa labada dabaqadood ee kacdoonka aasaaska u ah boqortooyada woqooyi, mar kalena reer Laawi ayaa ah geesiyaasha.

Kacdoonkii aasaaska u ahayd ee Yerobooca, nebiga Yahuudah ka yimid ayaa canaantay oo wax ka sii sheegay boqor loogu yeedhi doono “aasaaska Ilaah”—Yoosiyaaah. Dhammaystirka dib-u-habayntii la sii sheegay waxaa ka mid ahaa in markii Yoosiyaaah bilaabay soo nooleyntiisii iyo dib-u-habayntiisii, inkaartii Muuse la helay, akhrinta erayadii quduuska ahaa ee Muusena ay awood siisay soo nooleyn iyo dib-u-habayn horeba u bilaabatay. Yoosiyaaah, isagoo si cad astaan nebiyadeed u ah, wuxuu matalaa soo nooleyn iyo dib-u-habayn la awood siiyo markii wax sii sheegid ka mid ah qoraalladii Muuse la helo.

Kacdoonkii aasaasiga ahaa ee ku jira qisada boqor Yerobocaam waxa uu ka dhex muuqdaa boqorka reer binu Israa'iil, iyo weliba nebiga ka yimid Yahuudah oo loo soo diray isagoo wata ku dhawaaqid rabbaani ah oo ka dhan ah kacdoonkii aasaasiga ahaa ee Yerobocaam, iyo amarro loo siiyey nebiga oo tilmaamaya jidka ay tahay inuu ka fogaado marka uu ugu noqonayo Yahuudah. Nebigii ka yimid Yahuudah wuu diiday codsigii Yerobocaam ee ahaa inuu joogo, laakiin dabadeed wuxuu aqbalay martiqaadkii nebiga beenta ah ee Beytel, sidaasna wuxuu ku shaabadeeyey qaddarkiisii. Nebigii caasiga ahaa wuxuu ku dhiman lahaa dameerka iyo libaaxa dhexdooda, dabadeedna waxaa lagu aasi lahaa xabaashii nebiga beenta ah.

11-kii Agoosto, 1840, ayaa la oofiyey wax sii sheegiddii hoogga labaad, waxaana la dhigay aasaaskii Adventism-ka. Josiah Litch wuxuu soo bandhigay wax sii sheegidda sannadkii 1838, dabadeedna toban maalmood ka hor 11-kii Agoosto, 1840 ayuu si sax ah u habeeeyey xisaabihiisa oo uu sii sheegay 11-kii Agoosto, 1840, inay tahay maalinta ay dhammaan doonto sarreyntii Cusmaaniyiinta, taas oo ah oofinta wax sii sheegiddii Islaamka ee hoogga labaad.

Boqor Yoosiyaaah wuxuu astaan u yahay soo nooleyntii iyo dib-u-habayntii ugu dambaysay, waayo nebi kastaa wuxuu si ka toos ah uga hadlaa maalmaha ugu dambeeya in ka badan maalmihii ka horreeyey oo dhan. Boqor Yoosiyaaah wuxuu astaan u yahay soo nooleyntii iyo dib-u-habayntii ugu dambaysay, dib-u-habayntaasna waxaa Kitaabka Quduuska ah lagu soo bandhigay sii sheegid. Kitaabka Yoo'eel wuxuu tilmaamayaa soo nooleynta iyo dib-u-habaynta ugu dambaysa ee ka dhacaysa kuwa noqon doona boqol iyo afartan iyo afar kun. Soo nooleyntii Yoosiyaaah waxay ahayd laba tallaabo; way bilaabatay, dabadeedna wax sii sheegid ah ayaa la furfuray taasoo hawsha ku kordhisay dardar. Labada tallaabo waa roobka hore iyo roobka dambe, sida lagu sheegay kitaabka Yoo'eel, oo lagu oofiyey kitaabka Falimaha Rasuullada, dabadeedna mar kale lagu oofiyey taariikhda Millerite.

Laga soo bilaabo fallaagowgii aasaasiga ahaa ee Haaruun, Boqor Yerobocaam iyo nebiga ka yimid Yahuudah ilaa Boqor Yoosiyaaah, dabadeedna ilaa Yoosiyaaah Litch, waxa uu tilmaamayaa silsilad

markhaati ah oo ku saabsan imtixaanka aasaasiga ah. Imtixaanka aasaasiga ahi waa imtixaanka ugu horreeya, kaas oo ay daba socoto imtixaanka macbudka marka dhagaxa madaxa la dhigo. Intaas ka dibna waxa imanaya imtixaanka saddexaad, oo ah imtixaanka litmus-ka.

Laga soo bilaabo dibigii dahabka ahaa, ilaa meelihii allabariga ee Yeroboocaam ka dhisay Beytel iyo Daan, ilaa boqor Yoosiyaaah, ilaa Josiah Litch, waxaa taagan taxane raadad nebiyadeed ah oo horseeda imtixaanka aasaasiga ah ee 9/11. Markii dhismayaashii waaweynaa ee New York ay ku dummeen 9/11, wax sii sheegid ku saabsan hoogga saddexaad ayaa aqoonsatay imtixaanka ku baaqaya in dib loogu laabto jidadkii hore ee aasaaska ahaa, waayo isbarbar-dhigga u dhexeeya August 11, 1840 iyo 9/11 waxaa arki karayay Adventist kasta oo Laodicean ah oo ka tirsan Maalinta Toddobaad, haddii uu doorto inuu arko. Ku lug lahaanshaha Al Qaeda ee 9/11 waxaa badanaa la geliyaa su'aal maalmahan ay jiraan aragtiyo shirqool oo guud ahaan run ah, laakiin Al Qaeda macnaheedu waa "aasaaska," waxayna urur ahaan bilaabmeen hal sano ka hor wakhtiga dhammaadka ee 1989, dhab ahaanna August 11, 1988.

Haddii aan la garan faahfaahahan ku saabsan astaanta nebiyadeed ee aasaasyada, wax badan baa luma. 9/11 waxaa la dhigay aasaasyada tallaabadii kowaad. Tallaabada labaad, macbudka waa la dhammaystiraa marka la saaro dhagaxa sare. Tallaabada saddexaad waa albaabka xiran ee sharciga Axadda. Laga bilaabo 9/11 ilaa sharciga Axadda, farriintu ugu horrayn waxa ay ku socotaa Adventistayaasha Maalinta Toddobaad ee La'odikiya, waayo xukunku waxa uu ka bilaabmaa guriga Ilaah, wuxuuna guriga Ilaah ugu dhammaadaa sharciga Axadda. Halkaas iyo markaas Adventismka Maalinta Toddobaad ee La'odikiya waa laga gudbaa; sida loo dhaafay Protestants-kii taariikhda Millerite-ka, iyo Yuhuuddii taariikhda Masiixa, iyo sidii kuwii afartan sannadood ka badan ku dhintay taariikhda Muuse loo dhaafay.

Aaftii saddexaad ee 9/11 waxaa hore loogu sii muujiyey aaftii labaad ee Ogosto 11, 1840, heerkaasna labada astaamoodba waxaa metela dameerka, oo ah astaantii ugu horraysay ee Islaamka ee ku jirta waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Sharciga Axadda waa calaamadda bahalka, bahalkaasna badanaa waxaa lagu metelaa libaax, sidaas darteedna wuxuu iska dhigaa Libaaxa qabiilka Yahuudah. Sharciga Axadda waa libaaxa, nebigiina caasiga ahaa ee ka yimid Yahuudah wuxuu ku dhintay inta u dhexaysa dameerka iyo libaaxa, waxaana lagu aasay isla qabriga nebiga beenta ah ee Beytel. Wuxuu ku dhintay muddada waxsii-sheegidda ee ka bilaabmaysa 9/11 ilaa Sharciga Axadda, taas oo ah muddada waxsii-sheegidda ee ka timaadda dameerka ilaa libaaxa. Muddadaas imtixaanka ahi waa qabriga nebiga beenta ah ee Beytel, kaas oo nebiga caasiga ahaa ee ka yimid Yahuudah ku aasay qabrigiisa qudhiisa.

Boqortooyadii Yaaraabcaam, oo loo metelay sida boqortooyo been-abuur ah oo ka soo horjeedda boqortooyada Yahuudah, halkaas oo Yerusaleem iyo macbudku ku yaalliin, waxay matalaysay Protestanka taariikhda Millerite-ka, kuwaas oo aan mar dambe ahayn dadka Ilaah. Waxay lumiyeen aqoonsigoodii axdiga intii u dhexaysay Ogoosto 11, 1840 iyo albaabkii xidhnaa ee Oktoobar 22, 1844. Taariikhdaasu waxay la jaanqaaddaa 9/11 ilaa sharciga Axadda, sababtaas aawadeedna nebigii caasiga ahaa ee Yahuudah waxaa lagu aasay isla qabriga ay ku aasan yihiin Protestankii riddada noqday, kuwaas oo uu matalayey nebigii beenta ahaa ee Beytel.

Guud ahaan boqor Yoosiyaaah wuxuu ahaa boqor wanaagsan, hase yeeshee wuxuu ku dhintay Megiddo, taas oo ah ku-dhaqan muuqda oo toos ah oo ku saabsan Armageddoon. Wuxuu ka leexday jidka isagoo diiday farriintii digniinta ahayd ee Neko. Neko, boqorkii Masar, sidaas darteedna boqorkii koonfureed, wuxuu ku sii jeeday inuu dagaal la galo Baabuloon, boqorkii woqooyi. Yoosiyaaah wuxuu metelaa reer Yahuudah ee ku dhinta Armageddoon, maxaa yeelay waxay diideen farriintii digniinta ahayd ee dagaalka boqorka koonfureed iyo boqorka woqooyi ee Daanyeel 11:40–45. Farriintaasu waxay noqotay aasaaska 9/11.

Imtixaanka koowaad waa baaqa malaa'igta kowaad ee ku saabsan in lagu soo noqdo aasaasyada.

Imtixaanka labaad waa baaqa malaa'igta labaad ee ah in la kala baxo oo la dhammaystiro macbudka.

Imtixaanka saddexaad waa imtixaanka lagu kala garto ee malaa'igta saddexaad ee shaabadda ama calaamadda.

Imtixaanka ugu horreeya waa imtixaan ku saabsan aasaasyada, oo sannadkii 2024 qiyaastii kala badh kuwii ku lug lahaa kulammada Zoom-ka ee Sabtida way ka tageen doodda qura ee caqiidda ah ee lagu matalay shaxda 1843 awgeed. Dooddaasu waxay ku saabsanayd astaanta dejisa riyada dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya. Murankii Millerite-ku wuxuu lahaa Borotestaannada oo ku andacoonaya in Antiochus Epiphanes, ama Islaamku, uu ahaa xoogga isa sarraysiiya, dabadeedna dhaca, si loo dhiso riyada ku jirta aayadda afar iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban.

Oo wakhtiyadaas dad badan ayaa ka kici doona boqorka koonfureed; weliba kuwa dadkaaga dhaca ayaa is-weynayn doona si ay u xaqiijiyaan riyada; laakiinse way dhici doonaan.
Daanyeel 11:14.

Miyay Islaam mise Antiochus Epiphanes ayaa ahaa dhacayaashii dadkaaga, mise Rooma, sida Miller u aqoonsaday? Miller wuxuu fahmay in quwadaha wax baabbi'ya ee jaahilnimada iyo baabbinimada labaduba ahaayeen quwadda is-sarraysiisay, oo dhacday, oo ahayd dhacayaashii dadka Ilaah. Dooddaas waxaa lagu matalay shaxda “lagu hagay gacanta Ilaah, oo aan la beddeli karin,” waana matalaadda keliya ee ku jirta midkoodna miisaska Xabaquuq oo aqoonsanaysa dhacdo aan tixraac toos ah ku lahayn Erayga nebinnimada. Tixraaca ku yaal shaxdu wuxuu ahaa in lagu muujiyo dooddaas aasaasiga ah sidii calaamad u ah xoogga kala soocaya ee Erayga nebinnimada ee Ilaah.

Sannadkii 2024, ku dhowaad kala badh kooxdii Zoom-ka ayaa ka tegay sababo la xiriira faham khaldan oo ah in ay tahay Maraykanka kan dhidibada u taaga waxyi aragga, oo aanay Rooma ahayn, sida ay Milleriyiintu si habboon u difaaceen.

Sifayntii bilaabatay sannadkii 2023 waxay bilaabatay markii Masiixu qolka la soo galay haaddiisa, haaddina waa erayadiisa runta ah. Markuu qolkiisa galay, wuxuu ka madhnaa dad, sidaas daraaddeed wuxuu cidlada ka kiciyey cod si uu jidka Rabbiga u diyaariyo. Codkaas waxaa loo kiciyey inuu jidka u diyaariyo Rasuulka Axdiga inuu si kedis ah ugu yimaado macbudkiisa; macbudkiisa kuwa boqol iyo afartan iyo afar kun.

Markaas sannadka 2024 waxaa yimid imtixaankii ugu horreeyey, imtixaanka aasaaska, imtixaanka cidda dejisa aragtida—aragtidaas oo shaabadaysa kuwa hadhay. Aragtida gudaha ee shaabadaysa kuwa hadhay waa aragtida Masiixa ee cutubka tobnaad, aragtida dibadduna waa aragtida uu dhidibada u taago ka gees-ka-Masiix, ka gees-ka-Masiixuna waa Rooma. Aragtida gudaha ee Masiix iyo aragtida dibadda ee ka gees-ka-Masiix. Shaabadayntu waa ku sugnaansho runta ah, ruuxiyan iyo maskax ahaanba; aragtida gudaha ee cutubka tobnaaduna waa tan ruuxiga ah, halka aragtida dibadda ee cutubka kow iyo tobnaad ay tahay tan maskaxeed. Fahamka iyo waaya-aragnimada u dhiganta ee labada aragti ayaa ah shuruudda lagama maarmaanka u ah qof kasta oo la shaabadayn doono, sida Daanyeel uga dhigan yahay aayadda koowaad ee cutubka tobnaad ee Daanyeel.

Sannaddii saddexaad ee Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa wax loo muujiyey Daanyeel, oo magiciisa la odhan jiray Belteshaasar; oo waxaasuna run bay ahaayeen, laakiin wakhtigii loo asteeyey wuu dheeraa; oo isna waxaasuu gartay, oo riyadiina wuu fahmay. Daanyeel 10:1.

Tijaabadii alfa ee aasaaska waxay ku saabsnayd aayadda afar iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban, waxayna ahayd wax la barbar socda isla tijaabadaas aasaasiga ah ee Milleriyiinta; tijaabadaasuna waxay ahayd murankii keliya ee taariikhda Milleriyiinta ka mid ah ee lagu matalay miiska waardiyihii Xabaquuq lagu amray inuu qoro oo uu caddeeyo. Tijaabadii aasaasiga ahayd ee 2024 waxay ahayd soo-degidda malaa'igta koowaad, sida ay u matalaan Agoosto 11, 1840, 1888, iyo 9/11.

Malaa'igtaasna wuxuu kaloo u soo degay sidii Miikaa'iil, waayo Miikaa'iil waa kii soo sara kiciyey Muuse, kaas oo la jiray Eliyaah oo la sara kiciyey maalintii ugu dambaysay ee sannadka 2023. Sara-kicintaas waxaa Yexesqeel u matalay sidii lagu fuliyey wax sii sheegidda afarta dabaylood, taas oo Walaal White ay ugu yeedhay faraskii cadhaysan ee la xannibay, kaas oo ah Islaamka 11-ka Agoosto, 1840 iyo 9/11. Tijaabadii alfa waxay ahayd aragtidii dibadda ee imtixaanka aasaaska ahayd. Tijaabada oomega-na waxay ahaan lahayd aragti gudaha ah oo ah taajkii gabagabada.

Maxaa loo yeelan lahaa alfa iyo oomega oo uu ku xigo imtixaan saddexaad? Tani waa isla qodobka aan tilmaamayo. Aragtida imtixaanka dibadda ee alfa ee 2024 waa tan koowaad ee saddex imtixaan. Imtixaankaas aasaasiga ahi waa in laga gudbaa si looga qayb galo imtixaanka oomega ee dhammaystirka sare. Labadaas imtixaan waxay leeyihiin dabeecad nebiyadeed oo ka duwan tan imtixaanka saddexaad. Imtixaanka saddexaad waa imtixaan lagu kala saaro oo muujinaya in musharraxu si dhab ah uga gudbay labadii marxaladood ee ka horreeyey.

Imtixaanka kowaad waa aasaaska, imtixaanka labaadna waa macbudka oo la dhammaystiray. Aasaaska macbudka waxaa la dhigay intii lagu jiray taariikhda amarkii kowaad ee looga soo baxay Baabuloon. Taariikhda amarkii labaadna macbudka waa la dhammaystiray. Amarkii saddexaad wuu ka duwanaa, waayo amarkaas madax-bannaanidii qaran ee Yahuudah waa loo soo celiyey, taasoo siisay amar ay ku maxkamadeeyaan dembiyada madaniga ah iyo kuwa diineed. Xukunka waxaa dib loo soo celiyaa amarka saddexaad. Sannadkii 2024, imtixaankii aasaasiga ahaa ee alfa ayaa kala saaray kuwii ku jiray qolka ninka burushka ciidda oo ku dhowaad madhan.

Intixaanka omega waa meesha macbudka lagu dhammeeyo, sida uu u matalayo dhagaxa madaxda ah oo la dhigay. Dhamaystirka macbudku waa kiniisadda guulaysata oo la aasaaso marka haramaha la saaro. Dhamaystirka macbudka ee riyadii Miller wuxuu ahaa markii dahab-jawharadihii dib loogu tuuray sanduuqii weynaa “iyadoo aan wax xanuun muuqda ah ka muuqan ninkii ku ridayay.” Ka dib markii Miller garto ninkii burushka wasakhda watay ee jawharadaha ku ridayay sanduuqii weynaa, wuxuu markhaatigiisa ku soo gabagabeeyaa erayadan, “Farxad aawadeed ayaan qayliyey, qayladaasina way i toosisay.”

Ogow in qaylada dheer ee Miller ee wax toosisa ay ku xoogaysatay “farxad.” Farxaddu waa astaanta kuwa ku jira Yoo’eel ee haysta “khamriga cusub,” “ceebtuna” waxay ku dhacaysaa kuwa kale ee khamriga caba oo laga jaray khamriga cusub. Qaylada Saqda-dhexe ee toosisa Miller, waxay daba timaaddaa ka dib markii ninkii burushka wasakhda sitay uu dahabkii qaaliga ahaa ku tuuro sanduuqa weyn. Sanduuqa weynu wuxuu ka buuxaa dahabkii qaaliga ahaa ee laga soocay qashinka oo lagu riday sanduuqa, kaas oo ah labadaba macbudka boqol iyo afar iyo afartan kun, iyo farriinta Qaylada Saqda-dhexe. Macbudka waxaa la dhammaystiraa amarkii labaad, ama malaa’igtii labaad, ama intixaankii labaad iyo oomeegada. Riyada Miller, intixaanka oomeegada waxaa lagu metelaa marka daaqadaha samadu furmaan.

Oo waxaan maqlay wax u eg cod dad aad u tiro badan, iyo codka biyo badan, iyo codka onkodad xoog badan, iyadoo leh, Alleluia; waayo, Rabbiga Ilaaha Qaadirka ahu wuu taliyaa. Aynu rayraynno oo faraxno, oo isaga sharaf siinno; waayo, arooskii Wanku waa yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay. Oo iyada waxaa la siiyey inay ku labbisnaato maro wanaagsan oo khafiif ah, daahir ah oo cad; waayo, marada wanaagsan oo khafiifka ahi waa xaqnimada quduusiinta. Oo wuxuu igu yidhi, Qor, Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay cashada arooska Wanka. Oo wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa erayada runta ah oo Ilaah. Muujintii 19:6-9.

22-kii Oktoobar, 1844, “afar imaatin oo Masiix” ah ayaa rumoobay, mid kasta oo ka mid ah afartaas imaatinna si ka sii dhammaystiran ayuu ugu rumoobayaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Wuxuu u yimid sidii Rasuulka Axdiga, taasoo ah dhammaystirka nadiifinta iyo daahirinta reer Laawi ee ku qoran Malaakii 3. Wuxuu u yimid inuu boqortooyo helo, taasoo ah dhammaystirka Daanyeel 7:13. Wuxuu u yimid inuu macbudka daahiriya, taasoo ah dhammaystirka Daanyeel 8:14, wuxuuna kaloo u yimid arooska. Aroosku wuxuu dhacaa marka aroosaddu ay isdiyaarisay.

“Marka midhuhu soo baxo, isla markiiba wuxuu geliyaa manjarta, waayo beergoosashadii waa timid.’ Masiixu wuxuu ku sugayaa hammi weyn muujinta naftiisa ee kiniisaddiisa. Marka dabeecadda Masiixa si kaamil ah loogu soo saaro dadkiisa, markaasuu iman doonaa si uu ugu sheegto inay yihiin kuwiisa.” Christ’s Object Lessons, 69.

Sida waxyigu sheegtay, “adduunka waxa keliya oo looga digi karaa” marka “la arko rag iyo dumar” leh shaabadda Ilaah inta lagu jiro qalalaasaha sharciga Axadda.

“Shaqada Ruuxa Quduuska ahi waa inuu dunida ku qanciyo dembi, xaqnimo, iyo xukun. Dunida waxaa loo digi karaa oo keliya markay aragto kuwa runta rumaysan oo runta quduus

lagaga dhigay, iyagoo ku dhaqmaya mabaadii' sarreeya oo quduus ah, oo si heer sare oo sarraysa u muujinaya xariiqda kala soocaysa kuwa xajiya amarrada Ilaah iyo kuwa cagaha hoostooda ku tumanaya. Quduusnimada Ruuxu waxay calaamadisaa farqiga u dhexeeya kuwa haysta shaabadda Ilaah iyo kuwa xajiya maalin nasasho oo been-abuur ah. Marka imtixaanku yimaado, si cad ayaa loo muujin doonaa waxa ay tahay summadda bahalku. Waa xajinta Axadda. Kuwa, ka dib markay runta maqlaan, haddana sii wata inay maalintan u tixgeliyaan quduus, waxay xambaarsan yihiin saxiixa ninka dembiga, kii ku fikiray inuu beddelo wakhtiyada iyo sharciyada." Bible Training School, December 1, 1903.

Marka aroosaddu isdiyaariso, goosashadu way timid. Goosashadu waxay ku bilaabataa ururinta qurbaanidda hadhuudhka midhaha ugu horreeya oo kor loo qaado sida qurbaan ruxid ah oo astaan ah. Marka hore waxaa la ururiyaa midhaha ugu horreeya, kuwaas oo ah boqol iyo afartan iyo afar kun ee ku xusan kitaabka Muujintii, dabadeedna adhiga kale, kuwaas oo ah dadkii badnaa. Astaantu waa ciidankiisa xoogga badan, ciidankiisa xoogga badanna wuxuu ku lebisaa yahay dhar wanaagsan oo cadcad. Guurka marka la joogo, macbudka boqol iyo afartan iyo afarta kun waa la dhammaystiraa ka hor xukunka sharciga Axadda, macbudkaasuna ma aha oo keliya sanduuqii weynaa ee Miller, balse waa kiniisadda guulaysatay ee leh hadiyadaha oo dhan, oo ay ku jirto ruuxa wax sii sheegidda.

Markaasaan anigu caghiisa ku dhacay inaan caabudo isaga. Oo wuxuu igu yidhi, Iska jir, saas ha yeelin; anigu waxaan ahay addoon kula shaqeeya, iyo walaalaha haysta markhaatifurka Ciise; Ilaah caabud; waayo, markhaatifurka Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda. Muujintii 19:10.

Boqolka iyo afar iyo afartan kun waa kuwa haysta maragga Ciise, maragga Ciisena waxa loo dhigaa "xariiq ka dambaysa xariiq" labadaba Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda. Marka dhaqdhaqaaqa La'odikiya ee boqolka iyo afar iyo afartan kun isu beddelo dhaqdhaqaaqa Filadelfiya ee boqolka iyo afar iyo afartan kun, dhammaantood waxay adeegsan doonaan habka xariiq ka dambaysa xariiq si ay u soo bandhigaan maraggooda. Maraggaasu waa isku-darka dhiigga Ilaahiga ah iyo markhaatiga aadanaha.

Oo waxay isaga kaga adkaadeen dhiiggii Wanka iyo eraygii markhaatifurkooda; oo naftoodana ma ay jeclaanin ilaa dhimasho. Muujintii 12:11.

Markhaatifurka aadannimada oo ku midoobay dhiigga Ilaahnimada waa markhaatifurka Muuse iyo Wanka. Muuse wuxuu ahaa aadannimada, alfa u ah dhiigga Ilaahnimada Wanka oo ah omega. Hadiyadaha oo dhammu waa la soo celiyaa isla marka aroosaddu isdiyaariso, oo sidii ciidan xoog weyn oo huwan maryo linen cad, ayay qaadataa meesheedii iyada oo ah calanka ciidanka Rabbiga ee hore u socda. Socodkaas dagaal wuxuu bilaabmaa marka aroosaddu diyaar noqoto oo la huwiyo caddaan, taas oo ah marka daaqadaha samadu furmaan, sidii ay ku ahaayeen riyadii Miller.

Oo waxaan arkay samadii oo furantay, oo bal eeg, faras cad; oo kii ku fadhiyeyna waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run, oo xaqnimona wuu ku xukuma oo ku dagaallamaa. Indhihiisuna waxay ahaayeen sida olol dab ah, oo madaxiisana waxaa saarnaa taajaj badan; oo wuxuu lahaa magac qoran oo aan ninna garanayn, isaga mooyaane. Oo wuxuu huwanaa dhar dhiig lagu

qooyey; magiciisana waxaa la yidhaahdaa Erayga Ilaah. Oo ciidammadii samada ku jirayna waxay isaga ku daba socdeen fardo cadcad, iyagoo huwan maro wanaagsan oo khafiif ah, cad oo nadiif ah. Oo afkiisana waxaa ka soo baxa seef af badan, si uu quruumaha ugu dhufto; oo wuxuu iyaga ku xukumi doonaa ul bir ah; oo isaguna wuxuu tumaa macsarada khamriga ee xanafta iyo cadhada Ilaaha Qaadirka ah. Oo dharkiisa iyo bowdadiisaba waxaa ku qoran magac ah, BOQORKA BOQORRADA, IYO SAYIDKA SAYIDYADA. Muujintii 19:11–16.

Marka ninka xaaqidda boodhku galo qolka madhan oo uu daaqadaha furo, wuxuu soo ururiyaa dahabyada oo wuxuu ku tuuraa sanduuqa weyn ee omega. James White wuxuu dahabyadaas u aqoonsan lahaa inay yihiin dadka Ilaah, laakiin William Miller wuxuu kuu sheegi lahaa in astaamuhu leeyihiin wax ka badan hal macne, oo dahabyadu ma matalaan oo keliya runnaha aasaasiga ah ee kala firdhiyey, balse sidoo kale dahabyada kala firdhiyey ee saaran taajka kor loo qaaday, kaas oo matalaya boqortooyada ammaanta ee Masiixa.

Oo Rabbiga Ilaahood ahu maalintaas wuu badbaadin doonaa iyaga sida adhiga dadkiisa; waayo, waxay ahaan doonaan sida dhagaxyada taajka, oo kor loo qaadi doono sida calamad dhulkiisa korkiisa. Sekaryaah 9:16.

Imtixaanka omega iyo imtixaanka labaad ka dib imtixaankii aasaasiga ahaa ee alfa ee Rooma ee dhidibada u taagay riyada, waa imtixaanka omega ee gunaanadka sare. Waa dhammaystirka imtixaanka macbudka, kaas oo ka horreeya imtixaanka saddexaad ee caddaynta xukunka. Imtixaanku wuxuu ka daahiriya labada dabaqadood ee caabudayaasha midba midka kale, isagoo kala saaraya kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah iyadoo lagu salaynayo saliidda, taas oo ah farriinta, ama sida Walaashii White ku aqoonsatay faalladeeda ku saabsan sunagogga Kafarna'um—“erayada runta.”

Kafarna'um waa meeshii, sida ku qoran Yooxanaa 6:66, Ciise mar keliya ku waayay tiradii ugu badnayd ee xertiisa, xertaasina dib dambe uma ay soo noqon. Iyadoo ah imtixaankii ugu weynaa ee xernimada wakhtigii Masiixa, Kafarna'um waxay astaan u tahay imtixaanka omega ee xernimada wakhtigii Masiixa, kaas oo isna u taagan imtixaanka omega ee xernimada ee habka imtixaanka saddexda tallaabo ah ee billowday 2023. Kafarna'um, imtixaanka waxaa metelayey Kibistii Samada, wuxuuna muujiyey fashilka Yuhuudda marka loo eego awooddarradooda inay waxsii sheegidda fahmaan, taas oo ka dhalatay diidmadda inay aqbalaan in markii Ciise ka hadlay waxyaalaha dabiiciga ah, ay ahayd in lagu fahmo adeegsi ruuxi ah.

Waxaan waxyaalahan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

Khudbaddii Masiixu kaga jeediyey sunagogga ee ku saabsanayd kibista nolosha waxay ahayd barta rogashada taariikhda Yuudas. Wuxuu maqlay erayadii, “Haddaanad cunin jidhka Wiilka Aadanaha oo aydnaan cabin dhiiggiisa, nolol idinkuma jirto.” Yooxanaa 6:53. Wuxuu arkay in Masiixu bixinayay wanaag ruuxi ah halkii uu ka bixin lahaa wanaag duniyawi ah. Isagu wuxuu isu haystay mid aragti dheer leh, oo wuxuu moodayay inuu arki karo in Ciise aanu lahaan doonin sharaf, isla markaana aanu siin karin jago sare kuwa raacsan. Wuxuu go'aansaday inuusan si aad ah isugu xidhin Masiixa si aanu uga fogaansho uga waayin. Wuxuu ahaan lahaa mid fiirsada. Wuuna fiirsaday.

“Wakhtigaas ka dib wuxuu muujiyey shakiyo wareer geliyey xertii. ...” The Desire of Ages, 719.

Intixaanka Koowaad

Indihii Ciise ku tuuray Yahuudaa kii is-jecel ayaa ku qanciyeey in Sayidku uu dhex galay munaafaqnimadiisa, oo uu akhriyey dabeecaddiisa hooseysa oo quursiga mudan. Tani waxay ahayd canaan ka toos badan tii Yahuudaa hore u helay. Isagu taas wuu ka xanaaqay, sidaas darteedna albaab baa u furmay kaas oo Shaydaanku ka soo galay si uu fikirradiisa u xukumo. Halkii uu ka toobadkeeni lahaa, wuxuu maleegay aargoosi. Isagoo ka mudmudsanaa ogaanshaha dembigiisa, oo waalli loogu kiciyey sababta oo ah eeddiisii waa la ogaaday, ayuu miiska ka kacay oo u tegey qasriga wadaadka sare, halkaas oo uu ka helay golihii oo shiraya. Wuxuu la buuxsamay ruuxa Shaydaanka, oo wuxuu u dhaqmay sidii mid garashada ka lumay. Abaalmarintii loogu ballanqaaday khiyaanaynta Sayidkiisa waxay ahayd soddon xabbadood oo lacag ah; oo qiimo aad uga yar kii sanduuqa cadarka ku kacay ayuu Badbaadiyaha ku iibiyey.

Ruux ahaan iyo ku-dhaqan ahaanba kuwo badan ayaa u eg Yuudas. Inta laga aamusanyahay iin-taallada dabeecaddooda ku taal, cadaawad muuqata lama arko; laakiin marka la canaanto, qadhaadh ayaa qalbiyadooda buuxiya.” Youth Instructor, July 12, 1900.

Tijaabadii Labaad

“Ka hor Kormaridda Yuudas mar labaad ayuu la kulmay wadaaddadii iyo culimmadii, wuxuuna dhammaystiray heshiiskii uu Ciise ugu gacangelin lahaa gacantooda.... Yuudas hadda wuu ka xumaaday falka Masiixu ugu maydhay cagaha xertiisa. Haddii Ciise isu hoosaysiin karo sidaas, ayuu is yidhi, Isagu ma ahaan karo boqorka Israa’iil. Rajadii oo dhan ee sharaf adduun leh oo laga heli lahaa boqortooyo wakhtiyeed way baabba’day. Yuudas wuxuu ku qancay inaan waxba laga faa’iidayn karin raacista Masiixa. Markuu arkay Isaga oo is-hoosaysiinaya, sida uu isagu u haystay, waxaa lagu adkeeyey go’aankiisii ahaa inuu Isaga diido oo qirto in la khiyaaneeyey. Jinni baa qabsaday, wuxuuna go’aansaday inuu dhammaystiro hawshii uu oggolaaday inuu sameeyo ee ahayd inuu Sayidkiisa khiyaaneeyo.” The Desire of Ages, 645.

Go’aanka Ugu Dambaysa

Yaab iyo wareer uu ka qaaday markii ujeeddadiisii la kashifay awgeed, Yuudas degdeg buu u kacay si uu qolka uga baxo. “Markaasaa Ciise ku yidhi, Wixii aad samaynayso, dhaqso u samee.... Isaguna markuu qaatay xabbadii, markiiba dibadda buu u baxay, habeen bayna ahayd.” Habeen bay u ahayd khiyaanoolaha markii uu Masiixa ka jeestay oo uu galay gudcurkii dibadda.

“Ilaa tallaabadan la qaaday, Yuudas weli kama uu gudbin suuragalnimada toobadda. Laakiin markii uu ka tegey hortii Rabbigiisa iyo saaxiibbadiisii xerta ahaa, go’aankii kama dambaysta ahaa waa la gaaray. Wuxuu ka gudbay xariiqa xadka.”

“Yaab badnayd dulqaadkii dheeraa ee Ciise ku muujiyey la macaamilka naftan la jirrabay. Wax kasta oo la samayn kari lahaa si Yuudas loo badbaadiyo lama dayicin. Markii uu laba jeer

axdi u galay inuu Sayidkiisa gacangeliyo dabadeed, Ciise weli fursad ayuu siiyey inuu toobad keeno. Markuu akhriyey ujeeddada qarsoon ee qalbiga khaa'inka, Masiixu wuxuu Yuudas siiyey caddayntii ugu dambaysay ee qancisa ee ilaahnimadiisa. Tani waxay xertii beenta ahayd u ahayd yeedhintii ugu dambaysay ee toobadda. Baaq kasta oo qalbiga Masiixa ee ilaahnimo-aadminimo ahi samayn kari lahaa lama reebin. Hirarkii naxariista, oo kibir madax-adayg leh dib u celiyey, waxay ku soo noqdeen daad ka xoog badan oo jacayl qalbi-jebinaya. Laakiin inkasta oo uu la yaabay oo uu ka naxay markii dembigiisa la ogaaday, Yuudas wuxuu noqday oo keliya mid sii adkaysta go'aankiisa. Cashadii quduuska ahayd ayuu ka baxay si uu u dhammeystiro hawsha gacangelinta.”

Markuu hoogga ku dhawaaqayay Yahuudas, Masiixu wuxuu kaloo lahaa ujeeddo naxariis ah oo ku wajahan xertiisa. Sidaas ayuu iyaga u siiyey caddaynta ugu sarraysa ee Masiixnimadiisa. “Haatan ayaan idiin sheegayaa intaanay dhicin,” ayuu yidhi, “in markii ay dhacdo, aad rumaysataan inaan AHAY.” Haddii Ciise aamusi lahaa, isagoo u ekaanaya mid aan ogayn waxa ku soo degi doona, xertu waxay u malayn kari lahaayeen in Sayidkoodu aanu lahayn aragti-hore oo rabbaani ah, oo lagu yaabiyey laguna gacan geliyey gacanta dadkii dilaaga ahaa. Sannad ka hor, Ciise wuxuu xertii u sheegay inuu laba-iyo-tobankii doortay, oo midkoodna uu ahaa shaydaan. Haddaba erayadiisii uu Yahuudas ku yidhi, oo muujinayay in khiyaanadiisa Sayidkiisu si buuxda u oгаа, waxay xoojin lahaayeen iimaanka kuwa Masiixa si run ah u raacsanaa intii lagu jiray dulligiisa. Oo markii Yahuudas gaadhi lahaa dhammaadkiisii laga cabsado, waxay xusuusan lahaayeen hooggii uu Ciise ku dhawaaqay kii khiyaaneeyey.” *The Desire of Ages*, 653–655.